

Yttrande

Detaljplan för bostäder vid Vågnedalsvägen inom stadsdelen Askim

Plan utökat förfarande - Granskning

Diarienummer Stadsbyggnadsförvaltningen: SBF-2023-00383

Diarienummer Exploateringsförvaltningen: EXF-2023-00470

Tidigare diarienummer för SBK 0245/20

Handläggare SBK: Anna-Karin Nilsson, Stefan Rosén

Handläggare EXF: Fredrik Olausson

Naturskyddsföreningen i Göteborg anser fortfarande att "Detaljplan för bostäder vid Vågnedalsvägen inom stadsdelen Askim" inte ska genomföras och att planarbetet bör avbrytas. Detta för att undvika att bygga på kanten till ett större befintligt naturområde med höga naturvärden. Föreningen har yttrat sig tidigare på föregående detaljplan för området (diarienummer: 0423/11) samt denna detaljplan under samrådsskedet med samma ståndpunkt.

Precis som föregående detaljplan kommer även denna vara i konflikt mot ett flertal styrande dokument för Göteborgs Stad, bland annat Trafikstrategin och Klimat- och miljöprogrammet. Utanför stadens egna mål strider även planen mot ett flertal nationella och globala mål såsom "Sveriges 16 miljömål" och "De globala målen".

Enligt stadens kommentar från samrådsredogörelsen bedöms detaljplanen utifrån det nya Klimat- och miljöprogrammet. Enligt planbeskrivningen på sida 44 sammanfattas att: *"Projektet bedöms ha neutral effekt på dessa tre miljömål."* (dvs: Göteborg har en hög biologisk mångfald, Göteborgs klimatavtryck är nära noll, göteborgarna har en hälsosam livsmiljö). Föreningen delar inte stadens slutsats eftersom orörd naturmark kommer tas bort till fördel för nybyggnation, boende kommer bli mer beroende av bil än om området hade byggts närmare befintliga målpunkter och därigenom kommer fler bli påverkade av biltrafik i närområdet. Även om det är på en liten skala kan många liknande projekt ge stora konsekvenser. Vidare anser staden att *"Projektet bedöms ha neutral effekt eftersom inga skyddade områden berörs och eftersom det inte blir någon stor negativ påverkan på arter, vilket är mycket väl utrett."* Dvs om projekten inte har en stor påverkan så kan den klassas som ingen påverkan. Vilket föreningen inte står bakom. Det bör därför stå att projektet har en liten negativ påverkan.

Föreningen kvarstår fortfarande vid att det lokala miljö kvalitetsmålet "Levande skogar" är mycket aktuellt och ska användas som en faktor i Göteborgs detaljplaner, eftersom det annars löper större risk för att åldrande skogar tas bort till fördel för exploatering.

Naturskyddsföreningen i Göteborg uppskattar att staden väljer att bygga en mer varierad boendeform med lägenheter samt tagit fram en miljökonsekvensbeskrivning under 2021 samt ett antal kompensationsåtgärder. Föreningen uppskattar även att området i väst har minskat något. Dock kommer dessa åtgärder inte hindra planens totala påverkan på den befintliga naturen.

De föreslagna kompensationsåtgärderna listas upp på sida 35 i planbeskrivningen och inkluderar:

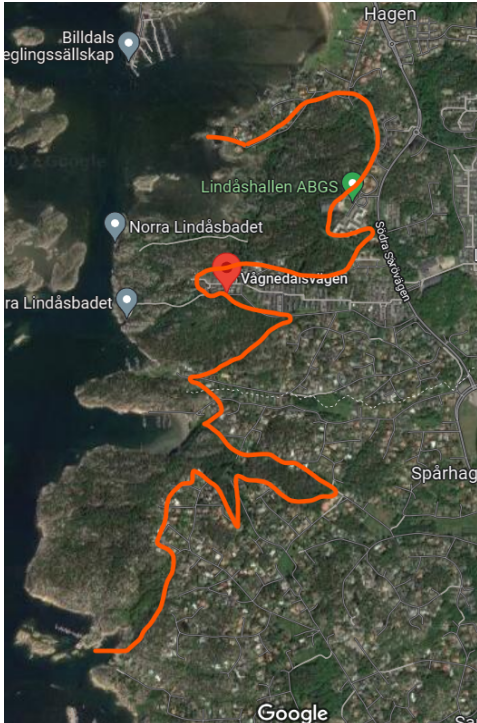
- Förstärkning av kvaliteter för hasselsnok inom naturmark direkt sydväst om planområdet.
- Utplacering av död ved från avverkning
- Förtydligande och stärkning av strövmöjlighet
- Åtgärder för att förstärka karaktären på naturmarken mellan föreslagen bebyggelse och naturreservatet. Exempelvis genom riktade skötselinsatser

Åtgärderna kan ge platsen bättre förutsättningar till en större biologisk mångfald jämfört med om de inte implementeras. Men dem ersätter inte de kvaliteter som platsens skog besitter idag. I slutändan minskas mängden skogsområde.

Förslaget motiveras med argumentet *“Med föreslagen utformning och med föreslagna kompensationsåtgärder, bedömer stadsbyggnadskontoret att planförslaget innebär en rimlig avvägning mellan allmänna och enskilda intressen beträffande natur- och rekreationsvärden, trots att värden försvinner vid exploateringen.”* Föreningen anser att förslaget inte är en rimlig avvägning när kanten på ett större grönområde långt från viktiga målpunkter ska exploateras under en klimatkris med alltmer akut behov av biologisk mångfald.

Natur

Enligt planbeskrivningen på sida 6 kommer detaljplanen innebära att en mindre andel av ett större naturområde (se figur nedan) med höga naturvärden försvinner. Naturområdet har stor potential att hysa fler arter.

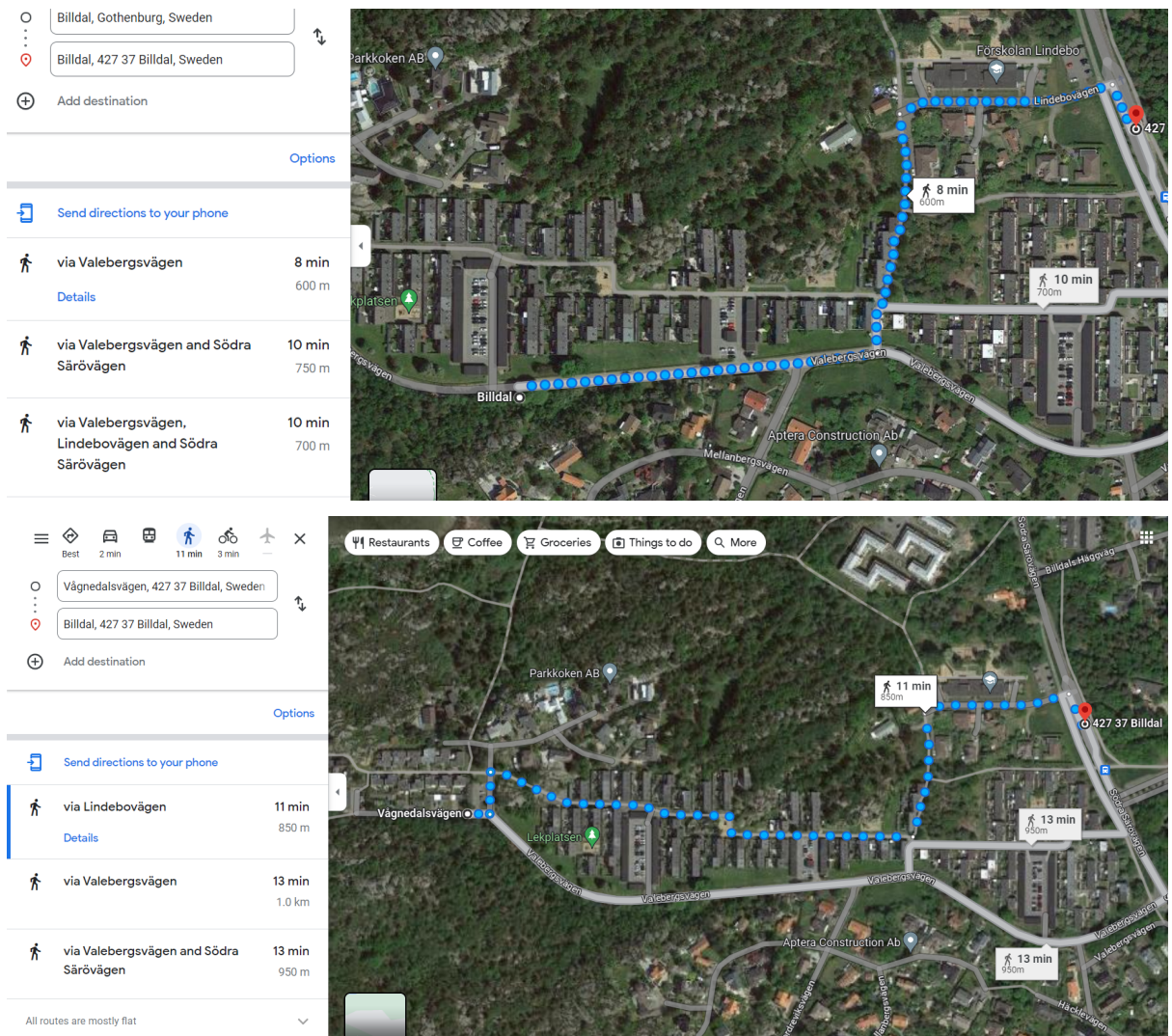
Figur 1- Satellitbild över Lindås med det större grönområdet markerat. Källa: Google maps, satellitbild.

Översiktsplanen pekar ut de omgivande områdena som viktiga att bevara. Därför bör staden inte "nagga" på dess kanter utan istället skapa en buffertzona.

Trafik

Detaljplaneområdet ligger långt ifrån befintliga målpunkter och kommunikationer. Enligt planbeskrivningen på sida 14 ligger närmaste pendelcykelnät 600 meter bort. Närmaste livsmedelsbutik ligger 2 kilometer bort. Staden har sedan samrådsskedet ändrat sin text i planbeskrivningen gällande avståndet till närmaste kollektivtrafikhållplats- från 700 till 500 meter (Västra Lindås). Föreningen har mätt distansen i Google maps från Västra Lindås plattform till detaljplanens närmsta och yttersta kant. Det är cirka 600 till och med 900 meter.

Därför kvarstår föreningens argument om att det är för långt till viktiga målpunkter för att uppmuntra personer att röra sig på ett hållbart sätt.

Figur 1. Utsnitt från Google maps avståndsberäknare.

Platsen har ingen separat gång- och cykelbana. Den fysiska tillgängligheten till planområdet anses otillfredsställande, "då nivåskillnaderna är stora inom planområdet". Platsen kommer därför leda till ett starkt bilberoende hos de boende medan de oskyddade trafikanterna sätts åt sidan. Det strider mot Trafikstrategin och översiktsplanens tematiska inriktning för Mobilitet och

infrastruktur. Visserligen kommer en gångbana adderas, men det kommer inte avhjälpa de långa distanserna, där en cykelbana hade varit mer användbart.

Föreningen skulle också vilja lägga till argument från mobilitets- och parkeringsutredningens resultat (tabell 1). Här påvisas hur lite platsen är lämpad för en hållbar trafikutveckling:

1 Resultat analyssteg 1-4

Analyssteg	Resultat
1. Normalspann	D. Övriga delar av Göteborgs stads fastland, 0,5–1,0. Startvärde 1,0.
2. Lägesbedömning	Projektet uppfyller inte god sammanvägd tillgänglighet eller närhet till lokalt torg. Resultat: 1,0
3. Projektanpassning	P-talet höjs p.g.a. dåliga förutsättningar för samnyttjande och stort behov av tillgång till egen bil. Resultat: 1,1
4. Mobilitetslösningar	Inga mobilitetsåtgärder kommer att genomföras. Resultat: 1,1

Figur 3- Utsnitt från mobilitets- och parkeringsutredningens analys steg 1-4.

Utredningen sammanställer att: *“projektet uppfyller inte god sammanvägd tillgänglighet eller närhet till torg”, “P-talet höjs p.g.a. dåliga förutsättningar för samnyttjande och stort behov av tillgång till egen bil.”* och *“Inga mobilitetsåtgärder kommer att genomföras.”*

Vidare beskriver staden under rubriken “påverkan på luft” på sida 44 att: *“Projektets effekt bedöms sammantaget bli neutral. Projektet ger något ökad biltrafik på platsen men innebär också att fler kommer kunna bo på en plats med bra luftmiljö.”*

Det är inte ett argument för hållbar stadsplanering. Istället för att flytta ut stadens invånare till naturens kanter för att ge dem en bra boendemiljö borde staden fokusera på varför befintliga platser i staden inte har bra luftmiljö och förbättra dessa. Till exempel *“ökat biltrafik”*...

Övrigt

Planen kommer vidare innebära höga kostnader i form av geotekniska åtgärder för att anpassa det kuperade planområdet enligt gällande trafikutförningskrav och tillgänglighetsregler.

Kommentarer från föregående detaljplan

Planområdet ligger i nära anslutning till det blivande naturreservatet Stora Amundö och Billdals skärgård och bör därför inte vara lämplig att bebygga. Utan bör istället bevaras som buffertzona mellan befintlig bebyggelse och skyddad natur och vara tillgänglig för framtida utvidgningar av naturreservatet. Området pekas ut i översiktsplanen som ett område med särskilt stora värden. Det är en del av "Södra kustremsan" som anses ha ett särskilt stort värde för natur och friluftsliv. Naturvärdesinventeringen från 2017, bedömer att majoriteten av området har påtagliga naturvärden (klass 3) med undantag för den östra delen med ett visst naturvärde. Förutom blandade biotopkvaliteter pekas även några fridlysta arter ut som har observerats i området, såsom spillkråkan och kopparödlan. Spillkråkan är rödlistad (NT).

Slutsats

Som slutsats anser Naturskyddsföreningen i Göteborg fortfarande att planen inte efterliknar en hållbar stadsutveckling- där hållbara färdmedel prioriteras, korta distanser till viktiga målpunkter säkerställs, naturvärden bevaras och redan befintlig infrastruktur utnyttjas till fullo. Planen visar på en slösande, kostsam och ohållbar lösning som inte speglar det framtida Göteborg. Därför bör planen helt utgå och staden bör fokusera på att bygga på redan exploaterade platser i staden istället för på våra värdefulla grönområden. Föreningen förstår att det finns flera faktorer som går in i att bygga ett bra bostadsområde som alla kan använda. Men naturens värden och hållbar trafikplanering borde inte bli så pass nedprioriterat som i denna detaljplan.

Stadsplaneringsgruppen
Naturskyddsföreningen i Göteborg

Genom
Oskar Tagesson
Ordförande